

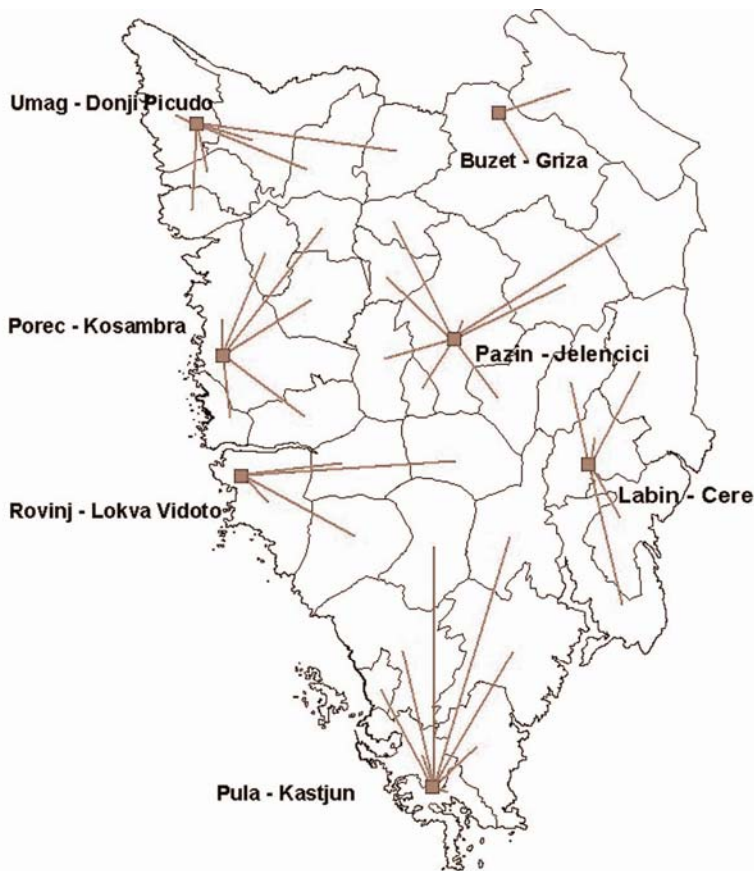
GRADNJA REGIONALNOG CENTRA ZA GOSPODARENJE OTPADOM POKRAJ PULE

Kaštijun i ostali regionalni centri

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost od svog utemeljenja 2004. radi na brojnim akcijama vezanim uz ekološke projekte. Tako je nedavno potpisao ugovor s Istarskom županijom, vrijedan 2,4 milijuna kuna, namijenjen početku projekta izgradnje regionalnoga centra za gospodarenje otpadom na komunalnom odlagalištu Kaštijun u Puli. Ugovor su potpisali direktor Fonda Vinko Mladineo i istarski župan Ivan Jakovčić, a Županija se obvezala da će dodatno uložiti 500.000 kuna. S tim će novcem započeti izradu projektne dokumentacije za dobivanje lokacij-

CONSTRUCTION OF A REGIONAL WASTE MANAGEMENT CENTRE NEAR PULA

The Fund for Environmental Protection and Energy Efficiency and the Istrian County have recently signed a contract for the remediation of the existing waste disposal site, and for construction of the regional waste management centre in Kaštijun near Pula. The funding is already in place for design documents, and it is expected that the construction of the centre will be partly funded from the European Union's IPA Program, while attempts will be made to raise additional funding through commercial loans with foreign banks. About 150,000 tons of municipal waste and 15,000 tons of harmless technological waste is now collected in Istrian County each year. In the future, the waste appropriate for further use will be separated in this centre from other municipal waste, while the remaining waste will be subjected to mechanical and biological treatment, which is considered most appropriate as it provides fuel of high calorific value. In addition, the biodegradable remains can be used, once the current section of the disposal site is closed, for generation of electricity from methane produced by adding water to the site.

Istarska odlagališta s naznačenim područjima koje pokrivaju

ske i građevinske dozvole te prikupljanje dokumentacije potrebne za tzv. IPA aplikaciju (Instrument for Pre-Accession assistance – Instrument prepristupne pomoći).

Naime, gradnja županijskoga centra za gospodarenje otpadom pripada najznačajnijim projektima za sustavno gospodarenje otpadom u toj županiji i za njegovu se brzu i kvalitetnu realizaciju očekuje financijska i stručna pomoć iz Europske unije. Ujedno Istarska županija među prvima u Hrvatskoj pristupa sustavnom rješavanju problema gospodarenja otpadom, a regionalni će Centar biti u funkciji do 2012. Procjenjuje se da će izgradnja približno stajati 225 milijuna kuna (32 milijuna eura), a u Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost vjeruju da će od IPA-e za ovu investiciju dobiti otprilike šest milijuna eura. Još će dva milijuna eura trebati uložiti u gradnju infrastrukture. Stoga Fond i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva već pregovaraju sa Svjetskom bankom, Europskom

investicijskom bankom i drugim financijskim institucijama, kako bi za ta ulaganja dobili povoljne zajmove, a istodobno Županija i grad Pula pregovaraju s Europskom bankom za obnovu i razvoj radi osiguranja povoljnih zajmova za svoj dio investicije.

Inače u dosadašnje tri godine rada Fond je zaključio ugovore o financiranju 1362 projekta vrijednih 2,9 milijardi kuna, od čega se 1148 projekata odnosi na zaštitu okoliša, a 214 na energetske učinkovitost i korištenje obnovljivim izvorima energije. Uglavnom se radi o bespovratnoj novčanoj pomoći županijama, gradovima i općinama, a tvrtkama se sa 138 milijuna kuna subvencioniraju kamate ili odobravaju beskametni zajmovi. Za projekte zaštite okoliša dosad je odobreno 2,7 milijardi kuna. Najveći je dio tog novca namijenjen sanaciji 234 službenih i 512 "divljih" odlagališta komunalnog otpada. Nabavljeno je više od 155.000 kanta i kontejnera za otpad za 161 grad i općinu, a započela je i sanacije više odlagališta opasnog otpada.

Već se obavljaju pripreme za izgradnju Bikarca, regionalnog centra za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije, za koji je europski pretpristupni fond ISPA (Instrument for Structural Policies for pre-Accession – Instrument za strukturne politike u pretpristupnom razdoblju) odobrio šest milijuna eura. Sa Zadarskom županijom potpisan je ugovor o financiranju centra kod Benkovca, uz ugovor s Istarskom županijom potpisan je i ugovor s Primorsko-goranskom županijom za centar Marinšćinu. Kad je riječ o regionalnom centru Lećeveca za Splitsko-dalmatinsku županiju, Fond je već financirao izradu studije utjecaja na okoliš i istražne radove. Zbog prosvjeda nekoliko ekoloških udruga istraživanja su dvaput provedena i svi rezultati pokazuju da se radi o najboljoj lokaciji u Županiji pa da nema nikakvog razloga da se traži druga.

Mehaničko-tehnološka obrada

Prema podacima za pripremu izgradnje regionalnoga centra Kaštijun pokraj Pule može se utvrditi da se u Istarskoj županiji na godinu prikup-

Prikaz budućega regionalnoga centra za gospodarenje otpadom

lja, točnije rečeno sada samo gomila i odlaže, gotovo 150.000 t komunalnog otpada i približno 15.000 t neopasnoga tehnološkog otpada koje se može odlagati na odlagalište I. kategorije (komunalna odlagališta). Kada cjelovit sustav gospodarenja otpadom bude u funkciji, iz komunalnog će se otpada najprije izdvajati korisni otpad za daljnju uporabu (ambalaža, drvo, metalni otpad i sl.), a ostatak će biti podvrgnut mehaničko-biološkoj obradi (MBO). MBO tehnologija odabrana je zato što se iz otpada može dobiti gorivo visoke kalorijske vrijednosti i iskoristiti kao alternativno gorivo, primjerice u cementnoj industriji, a biorazgradivi se ostatak može, zaštićen od vode, odložiti u posebna "bioreaktorska" spremišta i nakon zatvaranja sadašnjega odlagališta iskoristavati za dobivanje električne energije iz metana koji nastaje ponovnim dodavanjem vode.

Ljiljana Dravec, dipl. ing. kem. teh., voditeljica Odsjeka za zaštitu okoli-

ša u Upravnom odjelu za održivi razvoj Istarske županije, rekla nam je da je projekt *Objedinjavanje i modernizacija sustava gospodarenja otpadom na području Istarske županije* već prije predložen u program

ISPA, jer se nastojalo brže i kvalitetnije uspostaviti sustav gospodarenja otpadom zacrtan županijskim Prostornim planom i uskladili uvjete gospodarenja otpadom s nacionalnim i europskim zakonskim propisima.

Osnova za predlaganje projekta u program ISPA bila je studija *Sustav gospodarenja otpadom u kvarnerskom i iđstarskom području iz 1996.*, izrađena u sklopu Programa tehničke pomoći za okoliš u Sredozemlju (METAP), koju je financirala Europska investicijska banka. Voditelj je studije bila ondašnja Državna uprava za zaštitu okoliša Republike Hrvatske – Odjel za zaštitu Jadrana, a inozemni suradnik tvrtka Rambøll iz Danske. Prostornim planom Istarske županije bili su obuhvaćeni rezultati te studije i određeno razdoblje da sa sedam neuređenih odlagališta i brojnih ilegalnih odlagališta prijeđe na jedno odlagalište otpada te da se urede i izgrade reciklažna dvorišta, transferstanice i posebne građevine za obradu otpada. Bio je predviđen i prije-

lazni rok od 10 do 15 godina. S obzirom na to da Županija nije imala svu potrebnu dokumentaciju, a i rokovi su bili produženi, sada se pristupilo izradi svih potrebnih dokumenata kako bi se iz programa IPA dobila financijska i stručna pomoć za izgradnju regionalnog centra i cjelovitog sustava.

Količine otpada i cijena odlaganja

Istarska županija obuhvaća veći dio najvećega jadranskog poluotoka. Podijeljena je na 41 teritorijalnu jedinicu lokalne samouprave, na 10 gradova (Buje-Buie, Buzet, Labin, Novigrad-Cittanova, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj-Rovigno, Umag-Umago i Vodnjan) i 31 općinu (Bale-Valle, Barban, Brtonigla-Verteneglio, Cеровlje, Fažana-Fasana, Gračišće, Grožnjan-Grisignana, Kanfanar, Karojba, Kaštelir Labinci-Castelier Santa Domenica, Kršan, Lanišće, Ližnjan-Lisignano, Lupoglav, Marčana, Medulin, Motovun-Montona, Oprtalj-Portole, Pićan, Raša, Sveti Lovreč, Sveta Nedelja, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Tinjan, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera i Žminj). Prema popisu iz 2001. na području od 2820 km² živi 206.344 stanovnika ili 4,65 posto ukupnoga broja stanovnika u Hrvatskoj, što je 15 posto niža naseljenost prema četvornom kilometru od državnog prosjeka. Stanovništvo živi u 640 naselja, od kojih 20 naselja ima više od 1000 stanovnika, a 5 više od 5000 stanovnika.

Najveće je istarsko naselje Pula sa 65.000 stanovnika. Za Istru je karakteristično, a slično je i u ostalim priobalnim županijama, da 70 posto stanovnika živi u priobalju, a 30 posto (približno 60.000) u unutrašnjosti gdje se nalaze zone sanitarne zaštite izvorišta pitke vode.

Najpropulzivnija je djelatnost turizam i Istarska županija ostvari gotovo 16 milijuna noćenja na godinu, a to znači da se tijekom ljetnih mjeseci

ci mjestimice broj stanovnika povećava i do 10 puta. Stoga se u projekcijama kapaciteta za sustav gospodarenja otpadom mora računati s brojem od 40.000 do 50.000 stanovnika većim od stalnog broja stanovnika, ali ujedno uključiti i činjenicu da se sva povećanja broja stanovnika događaju tijekom ljetnih mjeseci.

Zbog geoloških i hidrogeoloških značajki Istre, gotovo se 70 posto područja nalazi pod zonama sanitarne zaštite izvorišta pitke vode. Tijekom 2005. određene su jedinstvene zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće i na taj način stavljene izvan snage sve postojeće odluke za pojedinačna izvorišta. Iako se u posljednjih petnaestak godina ozbiljnije pristupilo problemima odlaganja otpada, gospodarenje otpadom ipak se svodilo na skupljanje, prijevoz i odlaganje komunalnog otpada i neopasnoga tehnološkog otpada. Uglavnom nije bilo nikakvoga odvojenog prikupljanja korisnih dijelova otpada i opasnog otpada, ali ni uporabe ili ponovne uporabe korisnih dijelova.

ma ni nacionalnih ni europskih propisa. Od toga su samo tri odlagališta imala i vagu kojom se mogla mjeriti količina odloženog otpada. Prema podacima iz 2005. na istarska je odlagališta bilo odloženo 140.085 t neselekcioniranoga komunalnog otpada i neopasnoga tehnološkog otpada. Uz službena ali neuređena odlagališta bilo je 2004. registrirano još tristotinjak neslužbenih odlagališta koja su prema procjenama zauzimala površinu od oko 30 do 40 hektara i na njima je bilo odloženo 350.000 m³ otpada. Prema podacima komunalnih tvrtki, mjesečna cijena za skupljanje, prijevoz i odlaganje otpada iznosi od 0,30 do 0,39 kuna po četvornom metru stambene površine (bez PDV-a). Za tvrtke je cijena viša i kreće se od 0,87 do 1,20 kuna po četvornom metru, ovisno i o veličini prostora. Povrh toga, poslovni subjekti imaju definirane i cijene za odvoz kontejnera koji su postavljeni u njihovim prostorima. Danas prosječno kućanstvo za odlaganje otpada plaća približno između 45 i 50 eura na godinu, a industrija od 15 do 28

Sadašnje stanje odlagališta Kaštijan

Gospodarenje otpadom obavljalo je sedam javnih komunalnih poduzeća i oni su upravljali odlagalištima koja nisu u cijelosti udovoljavali uvjeti-

aura po prostornom metru otpada. Te cijene ne uključuju stvarne investicijske i pogonske troškove sustava gospodarenja otpadom, a cjenovnim

sustavom nije provedeno ni osnovno načelo gospodarenja otpadom da zagađivač plaća.

Sanacija postojećih odlagališta

U razgovoru s ing. Ljiljanom Dravec doznali smo da bi se ubuduće od sedam tehnički neuređenih odlagališta, s kojima gospodare komunalna po-

Odlagalište Lokva Vidotto pokraj Rovinja

duzeća, postupno prelazilo na uspostavu županijskoga centra za gospodarenje otpadom koji se nalazi na mjestu sadašnjega odlagališta Kaštijun u Puli, a postojeća bi odlagališta bila sanirana i transformirana u dvorišta za oporabu i transfer-stanice. Osnova je tom sustavu određena već u studiji iz 1996., osim u dijelu tehnologije na županijskom centru, a prema analizama ekonomski je i ekološki najprihvatljivija. Realizacija je cijelog sustava bila planirana do 2009. godine, s početkom od 1998., što znači da se s realizacijom projekta već kasni punih devet godina.

Prostornim je planom Istarske županije bila usvojena i koncepcija gospodarenja otpadom koja je uključivala središnju zonu za gospodarenje otpadom s centralnim skladištenjem, obradom i trajnim odlaganjem ko-

munalnog otpada te neopasnoga tehnološkog otpada. Predviđao je i prateće sadržaje te zatvaranje i sanaciju postojećih odlagališta i njihovo pretvaranje u reciklažna dvorišta i transfer-stanice. U praksi bi to značilo prerastanje postojećih odlagališta Donji Picudo (Umag), Košambra (Poreč) i Kaštijun (Pula) u transfer-

no je to značilo i uspostavljanje novih planiranih sanitarnih odlagališta Lokva Vidotto (Rovinj) i Golače (Buzet) te preuređivanje odlagališta Griža (Buzet) u roku od 15 godina. Preostala je odlagališta komunalnog otpada, Mondelako (Rovinj), Cere (Sveta Nedelja) i Ciburi (Pazin), trebalo preurediti u skladu s valjanim propisima i rabiti ih do prerastanja u transfer-stanice u roku od 15 godina od formalnog početka uspostave županijskoga sustava gospodarenja otpadom. U slučaju da bi ih bilo nemoguće preurediti i sanirati bilo je predviđeno njihovo zatvaranje u propisanom roku. Studija je preporučivala i postupnu provedbu sustava kako bi se investicijsko opterećenje raspodijelilo na razdoblje od 10 godina. Tako bi se dobilo dovoljno vremena za institucionalno restrukturiranje i osnivanje županijskog poduzeća za gospodarenje otpadom.

Sada su Istarska županija i grad Pula osnovali i tvrtku *Kaštijun* d.o.o. koja će gospodariti županijskim centrom za gospodarenje otpadom, odnosno budućim sustavom. Društvenim dogovorom omogućeno je uključivanje

Odlagalište Griža pokraj Buzeta

stanice s dvorištima za oporabu i kompostanama u roku od 10 godina od formalnog početka uspostave sustava gospodarenja otpadom. Ujed-

svih jedinica lokalne samouprave, a sadašnje su komunalne tvrtke preuzele obvezu sanacije postojećih odlagališta kojima upravljaju.

Postupan ili fazni pristup uspostave sustava gospodarenja otpadom utvrđen je i u Prostornom planu Istarske županije, osim tehnologije koja je određena prijedlogom gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji koja i čeka usklađivanje s nacionalnim planom te prihvaćanja u županijskoj Skupštini. Prema dostupnim informacijama, kaže ing. Ljiljana Dravec, istarski plan gospodarenja otpadom uglavnom sadrži sve elemente nacionalnog plana, osim u dijelu koji se odnosi na "bioreaktorsko" odlagalište. U sljedećem će se razdoblju, pošto Vlada prihvati nacionalni plan, uskladiti županijski plan i potvrditi na Skupštini Istarske županije.

Sanacija je postojećih odlagališta već započela pa su Buzet, Poreč, Pula i Labin izradili projektnu dokumentaciju za sanaciju postojećega odlagališta u skladu sa zakonskim odredbama i gradnju jednog polja sanitarnog odlagališta da bi se moglo premostiti razdoblje do uspostave cjelovitoga sustava i izgradnje županijskog centra. Financijska se konstrukcija tih investicija temelji na poticajnim sredstvima iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (40 posto) i komercijalnim zajmovima te drugim izvorima. Povrat sredstava predviđen je iz komunalne naknade. Naime, nakon utvrđivanja konačne svote investicijskih ulaganja i sredstava potrebnih za održavanje

sustava, u svim jedinicama lokalne samouprave koje se koriste odlagalištima izvršit će se korekcija postojeće cijene usluga postupanja s komunalnim otpadom i neopasnim tehnološkim otpadom. Osim toga, u nekim se sredinama planira uvođenje ekološke naknade za turistička noćenja. Prema proračunima iz studije izrađene 1996., najmanja bi cijena za odlaganje komunalnog otpada trebala biti 70 eura po toni, od čega na poslove skupljanja i prijevoza dolazi 50 eura po toni, a na oporabu i odlaganja 14 eura. Navedene će se veličine usklađivati prema fazama gradnje sustava.

Jadranka Samokovlija Dragičević

PRIHVAĆEN NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU KYOTSKOGA PROTOKOLA

Na sjednici Vlade održanoj 5. travnja prihvaćen je Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Kyotskoga protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime, koji je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Prihvaćanje zakona u Hrvatskom saboru planira se u drugome tromjesečju 2007. Kyotski protokol stupit će na snagu za Republiku Hrvatsku devedeseti dan od dana polaganja isprave o ratifikaciji kod depozitara Protokola, glavnog tajnika Organizacije ujedinjenih naroda.

Hrvatska je ratificirala Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) 1996. godine, na temelju odluke Hrvatskog sabora o ratifikaciji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 2/96) kao država Priloga I. Prema Konvenciji, države stranke Priloga I, a to je 40 razvijenih država i država s ekonomijom u tranziciji, imale su obvezu zadržati emisije stakleničkih plinova na razini iz 1990. godine (bazna godina) do kraja 2000. te imaju opsež-

nije obveze što se tiče provedbe mjera smanjenja emisija stakleničkih plinova, kao i izvješćivanja o provedbi mjera te godišnjeg izvješćivanja o emisijama.

Republika je Hrvatska Kyotski protokol potpisala 11. ožujka 1999. godine. Kyotski je protokol usvojen 1997. godine, a stupio je na snagu 16. veljače 2005.

Temeljne obveze Protokola

Kyotskim je protokolom za države Priloga I, uključujući Hrvatsku, propisana obveza smanjenja emisija u prosjeku za 5 posto u razdoblju od 2008. do 2012. u odnosu na baznu godinu (1999.). Europska je unija prihvatila smanjenje od 8 posto kao zajednički cilj, na način da pojedine članice moraju ostvariti veće smanjenje emisija (13-28 posto), dok je za neke države članice EU omogućeno povećanje (do 27 posto).

Osim smanjenja emisija, obveze prema Kyotskom protokolu uključuju i opsežno izvješćivanje: godišnje o emisijama, dvogodišnje o provedbi mjera i projekcijama i periodički o

svim pitanjima provedbe Kyotskog protokola u državi u okviru izrade Nacionalnog izvješća. U svezi s izvješćivanjem o emisijama stakleničkih plinova, stranke Kyotskoga protokola obvezne su uspostaviti Nacionalni sustav za proračun emisija, što je Republika Hrvatska i učinila donošenjem Uredbe o praćenju emisije stakleničkih plinova (Narodne novine br. 1/07).

Radi osiguranja da će se države pridržavati provedbe obveza što se tiče smanjenja emisija, izvješćivanja i drugih obveza utvrđenih Protokolom utvrđeni su postupci i mehanizmi za kontrolu provedbe obveza. U svezi s količinskim ograničenjem emisija, propisano je da će se strankama Protokola koje će u razdoblju 2008. – 2012. ispuštati veće količine emisija od dozvoljenih, premašena kvota pomnožiti s 1,3 te oduzeti od dozvoljene kvote u drugom obvezujućem razdoblju (2012. – 2020.).

Državama s ekonomijom u tranziciji, člankom 4. stavkom 6. Konvencije omogućena je određena fleksibilnost u izboru bazne godine, bilo izborom

jedne godine iz razdoblja 1985. – 1990., bilo odabirom prosjeka više godina iz istog razdoblja. Republika se Hrvatska nije mogla koristiti istim modelom fleksibilnosti jer je emisija stakleničkih plinova u razdoblju 1985. – 1990. bila na razini ili niža nego 1990. pa je stoga zatražila povećanje visine emisije u baznoj 1990. godini. Pregovori o ovom zahtjevu završeni su na 12. zasjedanju Konferencije stranaka u Nairobiju u studenome 2006. Usvojena je Odluka 7/CP.12 kojom se Republici Hrvatskoj dopušta povećanje visine emisije u baznoj godini za dodatnih 3,5 mil. t CO₂ eq. Sukladno odluci visina emisije stakleničkih plinova u baznoj godini za Republiku Hrvatsku jednaka je zbroju: 31,12 mil. t CO₂ eq + 3,5 mil. t CO₂ eq, što je ukupno 34,62 mil. t CO₂ eq.

Ocjena stanja

Najveći doprinos emisiji stakleničkih plinova daje sektor energetike, u 2004. godini 74,9 posto; slijedi poljoprivreda s 12,1 posto, industrijski procesi 10,8 posto, gospodarenje otpadom 2,2 posto. U razdoblju 2000. – 2004.

emisija je rasla po stopi od 3,7 posto. Cilj ispunjavanja obveze prema Kyotskom protokolu jest zadržavanje porasta emisije stakleničkih plinova, tako da u razdoblju od 2008. do 2012. godine emisija bude barem 5 posto niža od emisije bazne godine (promatrano kao godišnji prosjek u razdoblju 2008. – 2012.).

Pripremljen je prijedlog Strategije i akcijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Strategija) u kojem se predlažu troškovno učinkovite mjere za smanjenje emisija kojima je moguće ostvariti cilj zadržavanja emisija ispod razine utvrđene Kyotskim protokolom. U Strategiji se razmatraju dva scenarija. Prema scenariju "bez mjera" emisija bi bila otprilike 2,3 mil. t CO₂ eq iznad Kyotskoga cilja u 2010. godini. Sukladno "scenariju s mjerama" primjenom svih troškovno učinkovitih mjera koje predlaže Strategija, emisija će biti ispod Kyotskog cilja u čitavom razdoblju od 2010. do 2012. godine.

Provedbom niza mjera se već započelo u okviru međunarodno financiranih projekata vezano za energetska

učinkovitost i obnovljive izvora energije, puštene su u pogon prve vjetroelektrane snage 6 i 11 MW, vezano za emisije iz transporta usvojena je 2005. Uredba o kakvoći biogoriva u kojoj se utvrđuje nacionalni cilj od 5,75% biogoriva u ukupnoj količini goriva u 2010. godini te Tehnički propis o uštedi toplinske energije i toplinskoj zaštiti u zgradama.

Mjere za smanjenje emisija će se i nadalje najvećim dijelom provoditi u sektoru energetike: primjenom obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane, korištenje biomase za proizvodnju topline i u kogeneracijskim postrojenjima), unapređenjem energetske učinkovitosti u proizvodnji i potrošnji energije (poboljšanje izolacije i energetske učinkovitosti u zgradarstvu), primjenom goriva s manje ugljika, posebice prirodnog plina, mjerama u industrijskim procesima, u gospodarenju otpadom te korištenjem biodizela, bioetanolu i ostalih biogoriva u transportu.

T. V.

IZVOR: Priopćenje MZOPUG-a

VLADA PRIHVATILA IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA

Vlada je na svojoj sjednici održanoj 12. travnja 2007. prihvatila Izvješće o stanju okoliša. Vlada Republike Hrvatske sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 82/94, 128/99) podnosi Izvješće o stanju okoliša Hrvatskom saboru svake četiri godine, a u Vladinu proceduru ga upućuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Iako postoji zakonska obveza izrade Izvješća svake četiri godine, posljednje službeno Izvješće o stanju okoliša je ono iz 1998. Izvješće iz 2002. nije bilo upućeno u proceduru prihvatanja u Hrvatski sabor.

S obzirom na dugo razdoblje bez Izvješća te činjenicu da Izvješće iz

1998. nije rađeno na temelju pokazatelja stanja okoliša (indikatora), ovo Izvješće obuhvaća razdoblje od 1997. do 2005., zaključno s mjesecom kolovozom, odnosno prosincem u slučaju donošenja bitnih zakonodavnih mjera. U slučajevima kada su za to bili dostupni podaci, prikazani su i trendovi do 1990. Za izradu Izvješća Ministarstvo je zadužilo Agenciju za zaštitu okoliša.

Ovo je prvo nacionalno izvješće koje je utemeljeno na pokazateljima stanja okoliša kao učinkovitim obliku praćenja promjena i ostvarenja ciljeva sektorskih politika i strategija, a prema standardnoj tipologiji pokazatelja Europske agencije za okoliš (EEA).

Izvješće sadržava pet cjelina:

- I. dio: Sektorski pritisci
- II. dio: Sastavnice okoliša
- III. dio: Opća pitanja zaštite okoliša
- IV. dio: Zaključak
- V. dio: Prilozi

Ukupno obuhvaća 22 poglavlja.

Izvješće se izrađuje na osnovi dostupnih podataka o stanju okoliša, ono daje ocjenu trenutnoga stanja i procjenu stanja u sljedećim razdobljima. Time se na nacionalnoj razini osigurava praćenje učinkovitosti pojedinih primijenjenih mjera politike zaštite okoliša. Izvješće o stanju okoliša tako postaje važan alat u planiranju politike zaštite okoliša, ali i pokaza-

telj nužnosti ugradnje zaštite okoliša u razvojne i strateške dokumente drugih sektora: poljoprivrede, turizma i energetike.

Zadatak je Izvješća prikazati podatke o stanju okoliša u državi, podatke o utjecaju pojedinog zahvata na okoliš i svim drugim nepovoljnim utjecajima na okoliš, ocjenu provedenih mje-

ra i njihove učinkovitosti, analizu ostvarenja Strategije i Programa zaštite okoliša, ocjenu provedenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i iskorištavanju finansijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata te druge važne podatke za zaštitu okoliša (NN82/94).

Izvješće o stanju okoliša važno je i s obzirom na specifičan trenutak postupka pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, te će sigurno biti jedna od bitnih podloga za procjenu stanja okoliša u budućim pregovorima za pristup u članstvo EU.

T. V.

IZVOR: Priopćenje MZOPUG
